

TEMİZLİK

Pırlanta

ENGİNLIĞİYLE BİZİM DÜNYAMIZ TÜKETİM YAZISI

Temizlik, İslâm'da çok mühim bir esas ve bir mânâda önemli bir rükündür. Onun içindir ki, Mefhar-i Mevcudat Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem): *“Temizlik imanın yarısıdır.”*³³⁶ buyurmuşlardır

Dinde temizlik, hem Kur’ân-ı Kerim’de hem de Efendimiz’in (sallallâhu aleyhi ve sellem) mübarek sözlerinde tebci ve teşvik edilmiştir.

Kuba halkı, istincâda önce taşlarla temizleniyor, sonra da su kullanıyorlardı. Onların bu davranışları bizzat Cenâb-ı Hak tarafından Kur’ân diliyle takdire şâyân görülmüştür:

*“Orada temizliği seven insanlar vardır; Allah temizlenenleri sever.”*³³⁸

Allah Resûlü (sallallâhu aleyhi ve sellem), bu âyet nazil olunca, hemen Kuba halkının yanına gidip onlara: *“Siz nasıl bir amel işliyorsunuz ki, hakkınızda bu âyet nazil oldu?”* diye sorar.

Onlar da, bir müddet düşünüp taşındıktan sonra yaptıkları işi söylerler. Yani önce taş kullandıklarını, sonra da su ile necaset mahallini yıkadıklarını ifade ederler.³³⁹ Demek ki, onların bu kadarcık olsun temizlikte titiz davranmaları, Cenâb-ı Hak tarafından tebci vesile sayılıyor.

Ve Allah Resûlü ferman ediyor: *“Herhangi biriniz uykudan kalktığı zaman elini su kabına daldırmadan önce yıkasın. Zira o, elinin gece nerelerde dolaştığını bilemez?”*³⁴⁰

Yani, önce elini yıkasın, sonra yiyeceği veya içeceği şeyi eline alsın, zira gece elinin nerelere temas ettiğini bilemez. Yani uyku hâlidir, eli her tarafta dolaşabilir. Elin dolaştığı bu yerler mikropların yaşaması için en müsait yerler olabilir. Öyle ise, uykudan kalktığınız zaman, zinhâr yıkanmadan, elinizi yiyecek ve içeceğinize uzatmayın; önce tertemiz yıkayın, sonra yapacağınızı yapın.

Burada, koruyucu hekimlik açısından bu hadisin üzerinde durulabilir ama, ben o işi erbabına havale etmek istiyorum. Bizim burada esas işaret etmek isteğimiz husus, istihlâkte temizliğin bir ön şart olması hususu ve Müslümanların bu noktaya çok dikkat etmeleri gerektiğidir.

MEFKURE YOLCULUĞU.

Helal Rızık Salih Amel Munasebeti

Kur'ân-ı Kerim'de birçok âyet-i kerimede helâl ve temiz rızıklardan yeme emredilmiştir.^{1[9]} Bu ise daha başta insanın helâli araştırma istikametinde ortaya koyacağı bir ceht ve gayrete bağlıdır. Esasen her haramın başka haramlara bir çağrı olması gibi, her sevap da aynı zamanda daha başka sevaplara davettir. Çünkü her şey kendi cinsinden olan şeyleri talep eder ki, bunlar ona benzesin, onunla aynı karaktere sahip olsun ve ona arkadaş olsunlar. İnsanlar böyle olduğu gibi, davranışlarımız, işlerimiz, hareketlerimiz de kendilerine benzeyen şeylerin arkasından koşarlar. Bir âyette de işaret edildiği gibi, tabiatı itibarıyla kirli olan insanlar kirli şeyleri takip ederler; tabiatı itibarıyla temiz olan insanlar temiz şeyleri takip ederler.^{2[10]} Şöyle de diyebilirsiniz: Temizlik, güzellik ve tayyibat, başka güzelliklere çağrıdır; pislikler, levsiyat ve habaset de hep pis şeyleri davet eder. Dolayısıyla insan, helâlin peşinden gittiğinde ve bu konuda gayret gösterdiğinde zamanla hayır adına salih bir daire oluşacak ve o da hayatını bu istikamette sürdürecektir. Bu açıdan daha baştan helâl ve haram ayrımının iyi yapılması gerekmektedir.

Fasıldan Fasıla 2, 11 Muteferrik,

Öyle Bir Sultana Vezir Ol ki

Erzurum'da bir Habip Baba varmış eskiden (4. Murat devrinde). Evliyaullahtan bir zat... Bu zat, hacca gitmeye karar vermiş. O günlerde hacılar yurdun dört bir yanından gelip İstanbul'da toplanır, oradan da kervanlar hâlinde yola çıkarlarmış. Habip Baba da: "Yola çıkmadan önce bir temizlik yapayım." deyip İstanbul'da bir hamama gidivermiş. Aksilik ya, o gün o hamama vüzerâ gelecekmiş; dolayısıyla da kimse içeri alınmamış. Habip Baba da bu yasağa takılmış ama: "Ben şuracıkta bir kurnada yıkanırırım." diye yalvarıp yakarınca sadece ona hususi bir izin çıkmış.

Biraz sonra vezirler bütün ihtişamları ve debdebeleriyle cümbür cemaat gelivermişler. Bu arada 4. Murat da, tebdili kıyafet ederek halktan biriymiş gibi, o da bu hamama gelmiş o da yalvarıp yakarmış: "Şuracıkta bir kurnada su dökünürüm." demiş ve zorla içeri girmiş. Tabi bizim Habip Baba ile aynı kurnaya düşmüşler. Derken birbirlerinin sırtlarını keselemeye sıra gelince bir ara 4. Murat: "Bir bize bak, bir de şu vezirlere. Bu dünyada padişaha vezir olmak varmış." deyince, Habip Baba: "Bırak sen onu dostum, öyle bir Padişah'a vezir ol ki, bütün bu vezirlerin padişahına, senin uyuzlu sırtını keseletsin." deyivermiş... Evet, kerametle tanımuştır Padişah'ı... İnsan, Gerçek Padişah'a kul olunca insanlara değil, kâinata bile hükmedebilir.